

รูปแบบและพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ

มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตเพชรบุรี

PATTERN AND TOURIST BEHAVIOR OF STUDENT IN FACULTY OF MANAGEMENT SCIENCESILPAKORN UNIVERSITY, PHETCHABURI CAMPUS.

พิทักษ์ ศิริวงศ์¹

ศราวุฒิ เกตุพงษ์²

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องรูปแบบและพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตเพชรบุรี เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงรูปแบบและพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักศึกษา และศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการท่องเที่ยวของนักศึกษา รวมถึงแนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการท่องเที่ยวของนักศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ระดับลึก ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตเพชรบุรี จำนวน 30 คน ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบและพฤติกรรมท่องเที่ยวของนักศึกษา สามารถแบ่งได้ดังนี้ 1.ด้านสถานที่ 2.ด้านค่าใช้จ่าย 3.ด้านระยะเวลา 4.ด้านการเดินทาง 5.ด้านที่พัก 6.ด้านกิจกรรม ด้านปัญหาและอุปสรรคการท่องเที่ยวของนักศึกษา คือ เรื่องสถานที่ท่องเที่ยว ความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว ความปลอดภัย ค่าใช้จ่าย ส่วนใหญ่ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวจากผู้ปกครอง เรื่องสถานที่พัก ราคาห้องพักที่แพงมากเกินไป และขาดระบบรักษาความปลอดภัยภายในสถานที่พัก ห้องพักไม่ได้มาตรฐาน รวมไปถึงการจำกัดจำนวนในการเข้าพักต่อห้อง เรื่องการเดินทาง นักศึกษามีความลำบากในการท่องเที่ยวเพราะไม่มียานพาหนะส่วนตัว จึงทำให้ไม่สามารถท่องเที่ยวในบางสถานที่ที่ยังไม่มีการให้บริการของรถโดยสาร แนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรค คือ เรื่องสถานที่ท่องเที่ยว การจัดระเบียบสถานที่ท่องเที่ยวให้มีมาตรฐานด้านคุณภาพ ความปลอดภัย และการจัดการ โดยจัดให้มีเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัยและคอยอำนวยความสะดวกให้นักท่องเที่ยว เรื่องค่าใช้จ่าย ที่ไม่เพียงพอต่อการท่องเที่ยว นักศึกษาควรเลือกเดินทางท่องเที่ยวในช่วงนอกเวลาเทศกาลมากกว่า เพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว เรื่องสถานที่ควรมีการกำหนดอัตราค่าห้องพักที่เป็นมาตรฐาน ต้องมีระบบความปลอดภัยที่ได้มาตรฐาน พัฒนาทักษะ

¹ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

²นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

การบริการแก่นักงานอย่างต่อเนื่อง การเดินทาง นักศึกษาควรการศึกษาข้อมูลต่าง ๆ ก่อนการเดินทาง จะช่วยให้ลดปัญหาการเดินทางของนักศึกษา และทำให้ไม่เสียเวลาในการเดินทางท่องเที่ยว

คำสำคัญ : การท่องเที่ยว, นักศึกษา, พฤติกรรมการท่องเที่ยว

ABSTRACT

This study is qualitative research. The purpose is to study the patterns and tourist behavior of students. The problems and obstacles in the travelling of the students. As well as ways to solve problems and obstacles in the travel of students. Data collected by in-depth interviews 30 students in faculty of Management Sciences. Silpakorn University. Phetchaburi campus. The results revealed that pattern and tourist behavior of students can be divided. 1. The place. 2. The cost. 3. The period 4. Travel. 5 accommodation 6. Activities. Problems and obstacles in the travel of the students were on tourist attractions, deterioration, public safety and expenditure. Because students have no income most of their income come from parent. The room rates was expensive and lack of security on site. The accommodation rooms are not standardized. Including limiting the number of guests per room. On travelling to the site of students was to difficulty. Because of no private vehicles and public bus service. Guidelines for solve the problems and obstacles was found that the relevant agencies should be organized as a standard tourism attraction. Students should travel during out of high season for save their expenditure and hotel should maintaining safety standards

Keyword: Tourism, Student, Tourism behavior,

บทนำ

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมบริการที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจของประเทศในปัจจุบัน และมีการขยายตัวอย่างรวดเร็วจนเป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ทำให้เกิดรายได้สูงในแต่ละปีการท่องเที่ยวนำไปสู่ธุรกิจบริการต่าง ๆ เพื่อบริการนักท่องเที่ยว เช่น โรงแรมที่พัก อาหาร สิ่งบันเทิง และของที่ระลึก เป็นต้น จากการที่อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่สร้างงานและนำรายได้เข้าประเทศจำนวนมาก รัฐบาลจึงให้ความสำคัญและได้รับการสนับสนุน และส่งเสริมอย่างมากในปัจจุบัน

ฉะนั้นปรากฏการณ์เกี่ยวกับการท่องเที่ยวในปัจจุบันจึงเป็นกิจกรรมรายใหญ่ที่มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นตามลำดับ จนกระทั่งมีผู้กล่าวว่าธุรกิจการท่องเที่ยวในทุกวันนี้ เป็นธุรกิจที่ใหญ่ที่สุดในโลก หากเทียบกับธุรกิจอื่นๆด้วยกัน

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่มีลักษณะเฉพาะตัว เป็นอุตสาหกรรมที่เชื่อมโยงสัมพันธ์ระหว่างประเทศลงมาถึงชุมชน ทรัพยากรการท่องเที่ยวมีความหลากหลาย ตั้งแต่ทรัพยากรธรรมชาติจนถึงทรัพยากรที่มนุษย์ได้สร้างขึ้น รวมถึงนักท่องเที่ยวต่างก็มีวัตถุประสงค์ในการท่องเที่ยวที่หลากหลายและมีความชอบลักษณะแหล่งท่องเที่ยวแตกต่างกัน บางกลุ่มชอบแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ บางกลุ่มชอบแหล่งท่องเที่ยวเชิงมานุษยวิทยา หรือ แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ โบราณคดี แหล่งท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการ ดังนั้นการศึกษาวิจัยเพื่อหาคำตอบเกี่ยวกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวจึงมีวงกว้าง เกี่ยวข้องคาบเกี่ยวกับหลายเรื่อง ดังนั้นจึงจำเป็นต้องศึกษารอบให้แคบลง ในที่นี้จะมุ่งที่การศึกษา รูปแบบและพฤติกรรมการท่องเที่ยวที่เป็นนักศึกษา

ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบและพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักศึกษา เพื่อที่จะได้ทราบถึงรูปแบบและพฤติกรรมในการท่องเที่ยวของนักศึกษา และเพื่อทราบถึงปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญในการท่องเที่ยว ตลอดจนแนวทางการแก้ไข เนื่องจากในปัจจุบันมีจำนวนของนักศึกษาที่นิยมการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาถึงรูปแบบและพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตเพชรบุรี
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการท่องเที่ยวของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตเพชรบุรี
3. เพื่อนำเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการท่องเที่ยวของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตเพชรบุรี

การทบทวนวรรณกรรม

การท่องเที่ยว

นิคม จารุมณี (2544) ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยวไว้ว่า การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางไปสู่สถานที่ต่าง ๆ เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ เพื่อการศึกษา การแลกเปลี่ยนทางศิลปวัฒนธรรม การประชุม การแสดงธุรกิจและอื่น ๆ การเดินทางที่มีเงื่อนไข 3 ประการ คือ

1. การเดินทาง หมายถึง การเดินทางที่ไม่ได้ถูกบังคับหรือเพื่อสินจ้าง โดยมีการวางแผนเดินทางจากสถานที่หนึ่งไปยังอีกสถานที่หนึ่ง และใช้ยานพาหนะนำไปเป็นระยะทางไกลหรือไกลก็ได้

2. จุดหมายปลายทาง หมายถึง มีจุดหมายปลายทางที่จะไปอยู่เป็นกาลชั่วคราวแล้วต้องเดินทางกลับที่อยู่เดิมหรือภูมิลำเนาเดิม โดยเป็นสถานที่ที่นักท่องเที่ยวเลือกเดินทางไปเยือนและใช้ช่วงเวลาหนึ่งอยู่ ณ ที่นั้น ซึ่ง ณ ที่นั้นมีสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการที่เพียงพอสำหรับสนองความต้องการและความพอใจให้กับนักท่องเที่ยวที่มาเยือน

3. ความมุ่งหมาย หมายถึง มีความมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ในการเดินทางใดก็ได้ที่ไม่ใช่เพื่อประกอบอาชีพหรือหารายได้ โดยมีความมุ่งหมายในการเดินทางอยู่หลายอย่างด้วยกัน ซึ่งผู้เดินทางคนหนึ่งอาจมีความมุ่งหมายในการเดินทางมากกว่าหนึ่งอย่างก็ได้

สรุปได้ว่า การท่องเที่ยวในที่นี้ หมายถึง การเดินทางจากที่อยู่ถาวร ไปอีกที่หนึ่งเป็นการชั่วคราว ซึ่งเป็นการเดินทางไปสู่จุดหมายปลายทางและพักค้างคืน โดยไม่ได้เกี่ยวข้องกับทำกิจกรรมที่เป็นการหาเงิน และจุดหมายปลายทางที่เดินทางไปจะต้องเพื่อการท่องเที่ยวหรือเยี่ยมชมเท่านั้น ไม่ใช่เพื่อการอยู่ถาวร

พฤติกรรมนักท่องเที่ยว

Zeithaml V.A. and Bitner M.J. (2004) ให้นิยามคำว่า "พฤติกรรมนักท่องเที่ยว" ได้ดัดแปลงจากความหมายของ พฤติกรรมผู้บริโภค นักท่องเที่ยวเองก็เป็นผู้บริโภคกลุ่มหนึ่งเช่นกัน แต่สินค้าที่บริโภคส่วนใหญ่เป็นสินค้าบริการ และความหมายของนักท่องเที่ยว ดังนั้นความหมายของ "พฤติกรรมนักท่องเที่ยว" จึงหมายถึง "บุคคลผู้ซึ่งแสวงหา จัดซื้อ ใช้ประโยชน์ และ ประเมิน สินค้าบริการที่คาดว่าจะสามารถสนองความต้องการได้" นักท่องเที่ยวมีทรัพยากรที่สามารถใช้เพื่อแลกกับความพึงพอใจจากการใช้บริการที่เขาต้องการ คือ เงิน เวลา และ ความพยายาม การศึกษาพฤติกรรมทำให้ทราบถึง รูปแบบการตัดสินใจของนักท่องเที่ยว ว่า เขาซื้อสินค้าบริการอะไร ทำไมถึงซื้อบริการนั้น ซื้อบริการเมื่อไร ซื้อบริการที่ไหน ซื้อบริการบ่อยแค่ไหน และหลังจากซื้อบริการแล้วเขาประเมินบริการเหล่านั้นอย่างไร หากต้องการเอาชนะใจของนักท่องเที่ยวได้แล้ว หรือทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความพึงพอใจหลังการใช้บริการ ผู้ให้บริการจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้ทุกสิ่งที่เกี่ยวข้องกับนักท่องเที่ยว เช่น ศึกษาความต้องการ ความคิด การทำงาน การใช้เวลาว่าง ของนักท่องเที่ยว เพื่อทำให้เกิดความเข้าใจทั้งปัจเจกส่วนตัว และปัจเจกกลุ่มที่มีผลกระทบต่อความคิดเห็นเลือกใช้บริการของนักท่องเที่ยว

พฤติกรรมผู้บริโภค

ความหมายพฤติกรรมผู้บริโภค

เรวัตร์ ชาตรีวิศิษฐ์ (2549 : 33) พฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของบุคคลแต่ละบุคคลในการค้นหา เลือกซื้อ การใช้ การประเมินผล หรือการจัดการกับสินค้าหรือบริการ ซึ่งผู้บริโภคคาดว่าจะสามารถตามสนองความต้องการของตนเองได้ ซึ่งเหตุผลที่จำเป็นต้องศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภค เพราะ พฤติกรรมผู้บริโภคมีผลต่อความสำเร็จของธุรกิจ

พฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง กระบวนการตัดสินใจและลักษณะกิจกรรมของแต่ละบุคคลในการประเมิน การจัดหา การใช้ และการดำเนินการ เกี่ยวกับสินค้าและบริการสามารถสรุปได้ว่า พฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง กระบวนการหรือพฤติกรรมการตัดสินใจ การซื้อ การใช้ และการประเมินผลการใช้สินค้าหรือบริการของบุคคล ซึ่งจะมีความสำคัญต่อการซื้อสินค้าและบริการทั้งในปัจจุบันและอนาคต ดังนั้นเพื่อให้สามารถเข้าใจความหมายของพฤติกรรมผู้บริโภคได้ดียิ่งขึ้น เราจึงควรทำความเข้าใจถึงความหมายของคำศัพท์ต่อไปนี้

แนวคิดเรื่องวัยรุ่น

วัยรุ่นเป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญที่สุดระยะหนึ่งของชีวิต เป็นระยะที่เด็กมีปัญหา และต้องปรับตัวเข้ากับสิ่งใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นทั้งร่างกาย จิตใจและสังคม เด็กวัยรุ่นส่วนมากมีอายุ 12-21 ปี เด็กบางคนอาจเริ่มวัยรุ่นก่อนอายุที่กำหนด บางคนอาจถึงวัยรุ่นหลังอายุที่กำหนด นอกจากนี้ในแต่ละสังคมยังกำหนดช่วงอายุของวัยรุ่นไว้แตกต่างกัน บางสังคมวัยรุ่นมีช่วงเวลายาวนาน จะเห็นว่าเด็กหญิงและชายจะแต่งงานเมื่ออายุยังน้อยๆ และเริ่มรับผิดชอบหน้าที่เป็นผู้ใหญ่เมื่ออายุ 14-15 ปี เป็นต้น (สุชา จันทน์เอม 2542 : 50-53)

วัยรุ่นเป็นวัยที่ควรแก่การศึกษาเป็นพิเศษเพราะเหตุต่อไปนี้

1. วัยรุ่นเป็นวัยที่เป็นหัวเลี้ยวหัวต่อจากวัยเด็กมาสู่วัยผู้ใหญ่ เด็กวัยรุ่นจึงมีความสับสนเกี่ยวกับการปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับวัย บางครั้งเขาก็คิดว่าเขายังเป็นเด็ก เพราะครู ผู้ปกครอง บิดามารดา ยังคงความดูแลเอาใจใส่ราวกับเขาเป็นเด็กๆ ยังไม่ปล่อยให้เขาได้ทำอะไรอย่างอิสระ และบางครั้งเขาก็คิดว่าเขาเป็นผู้ใหญ่แล้ว เขามีร่างกายเติบโตเหมือนกับผู้ใหญ่ทุกอย่างและเขาได้รับการบอกเล่าให้ประพฤติตนอย่างผู้ใหญ่ ฉะนั้นเด็กวัยรุ่นจึงมีปัญหาการปรับตัวมาก บ้างก็กลายเป็นอันธพาล บ้างก็เป็นโรคจิต โรคประสาท บ้างก็ฆ่าตัวตาย บ้างก็สับสนในสิ่งที่เป็นอบายมุขต่างๆ คิดยาเสพติด เที่ยวโสเภณี ฯลฯ

2. วัยรุ่นเป็นวัยที่เด็กเริ่มมีความรู้สึกทางเพศ เด็กวัยรุ่นต้องการความรู้ ต้องการคำแนะนำในเรื่องการปรับตัวทางเพศให้เหมาะสม

3. วัยรุ่นเป็นวัยที่เด็กต้องการเตรียมตัวสำหรับอาชีพ เขาจะต้องทำการศึกษา สํารวจทดสอบความรู้ ความสามารถ ความสนใจของตนเองในการที่จะเลือกอาชีพ

4. วัยรุ่นเป็นวัยที่เด็กต้องการจะยึดมั่นในอุดมการณ์ ปรัชญาชีวิตของตนเอง เด็กวัยรุ่นมีพัฒนาการทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคมที่เป็นลักษณะเฉพาะไม่เหมือนกับวัยอื่นๆ ดังนั้นวัยรุ่นจึงเป็นวัยที่ผู้ปกครองและครูควรจะต้องศึกษา ทำความเข้าใจให้ถ่องแท้ เพื่อประโยชน์ในการช่วยแนะนำทางให้เขามีการปรับตัวได้อย่างเหมาะสม เป็นประโยชน์แก่ตนเองและสังคมของเขาต่อไป

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ระดับลึก โดยใช้แนวคำถามในการวิจัยที่สร้างขึ้นจากกรอบแนวคิดและทฤษฎี ต่าง ๆ เช่น พฤติกรรมนักท่องเที่ยว พฤติกรรมผู้บริโภค แนวคิดเรื่องวัยรุ่น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยสัมภาษณ์ระดับลึก นักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตเพชรบุรี จำนวน 30 คน

ขอบเขตการศึกษา

การศึกษารูปแบบและพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตเพชรบุรี มีขอบเขตการศึกษาดังนี้

1. ศึกษาเฉพาะนักศึกษา ชั้น ปี 1- ปี 4 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตเพชรบุรี

2. ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ตั้งแต่เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2553 ถึง เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2553

เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ มีเครื่องมือในการวิจัยประกอบด้วย

1. แบบแนวทางในการสัมภาษณ์
2. สมุดจดบันทึก
3. เครื่องบันทึกเสียง
4. เครื่องบันทึกภาพ
5. ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษา วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ที่ส่งผลต่อรูปแบบและพฤติกรรมในการท่องเที่ยว
2. การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก เป็นการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบและพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อค้นหาข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ
3. การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล ใช้การตรวจสอบแบบสามเส้า ด้านข้อมูล โดยพิจารณาแหล่งเวลา แหล่งสถานที่ และแหล่งบุคคลที่แตกต่างกัน การตรวจสอบสามเส้าด้านผู้วิจัย โดยใช้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลหลายคน

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการหลักที่ใช้มี 2 วิธี คือ

1. เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการตีความสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย ซึ่งได้จากการสัมภาษณ์ที่ได้จัดบันทึกไว้จากสิ่งที่เป็นรูปธรรมหรือปรากฏการณ์ที่มองเห็น โดยผู้วิจัยได้เห็นหลาย ๆ เหตุการณ์และได้ตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้าแล้วเขียนเพื่อสร้างข้อสรุป ตามกรอบแนวคิดทฤษฎีหรือเพื่อตอบปัญหาของการวิจัย
2. เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา ซึ่งได้จากการศึกษาเอกสาร ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลทั้งสองวิธีร่วมกัน และนำมาประยุกต์ใช้ในการศึกษาตามกรอบวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ก่อนทำการศึกษา สรุปผล รวมทั้งเสนอข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษา

จากการศึกษาวิจัย รูปแบบและพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักศึกษา สามารถสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ได้ดังนี้

1. รูปแบบและพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตเพชรบุรี แบ่งเป็นหลาย ๆ ด้าน ดังนี้
 - 1.1. รูปแบบและพฤติกรรมก่อนการเดินทางท่องเที่ยว พบว่า การเตรียมการวางแผนก่อนการท่องเที่ยวล่วงหน้าทีระหว่างเพศชายและเพศหญิงมีความแตกต่างกัน นักศึกษาเพศชายไม่ค่อยมีการวางแผนก่อนการท่องเที่ยวแต่เป็นการบอกถึงกำหนดเวลาและสถานที่มากกว่าการเตรียมการ เนื่องจากรูปแบบและพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักศึกษาเพศชายเน้นไปทางการพักผ่อน

ห้อยใจไม่ค่อยมีกิจกรรมระหว่างการท่องเที่ยวจึงไม่มีการเตรียมการมากนัก ส่วนนักศึกษาเพศหญิงมีการวางแผนก่อนการท่องเที่ยวประมาณ 1-2 สัปดาห์ เนื่องจากรูปแบบและพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักศึกษาเพศหญิงมักเน้นเรื่องการพักผ่อนหย่อนใจและกิจกรรมระหว่างการท่องเที่ยวไปควบคู่กัน จึงต้องมีการหาข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่นั้นๆ ก่อนการเดินทางไป ในการเดินทางท่องเที่ยวส่วนใหญ่ นักศึกษานิยมจัดรายการท่องเที่ยวด้วยตนเอง ในการสืบค้นข้อมูลนักศึกษาได้ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวจากการสืบค้นทางอินเทอร์เน็ตและหนังสือนำเที่ยวต่างๆ เช่น วารสาร หนังสือพิมพ์ นิตยสาร เป็นต้น ข้อมูลบางส่วนได้มาจากการบอกเล่าของเพื่อนหรือญาติที่เคยมีประสบการณ์ในการไปเที่ยวสถานที่นั้นๆ มาก่อน ด้านวัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยว พบว่าวัตถุประสงค์หลักในการท่องเที่ยวของนักศึกษาคือเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ เพื่อเป็นการเปลี่ยนบรรยากาศและเนื่องจากได้ยินชื่อเสียงของสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ จึงทำให้ต้องการไปเยี่ยมชม

1.2. รูปแบบและพฤติกรรมระหว่างการเดินทางท่องเที่ยว พบว่า นักศึกษามีรูปแบบและพฤติกรรมในการท่องเที่ยว หลายด้านดังนี้

1.2.1. ด้านแหล่งท่องเที่ยว จากการศึกษพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ไปเที่ยวตามแหล่งสถานที่ที่เป็นการท่องเที่ยวเพื่อการนันทนาการ เช่น ห้างสรรพสินค้า สวนสนุก เป็นต้น การเที่ยวกลางคืน โดยแหล่งท่องเที่ยวกลางคืนได้แก่เป็น ผับ-บาร์ เป็นส่วนมาก รองลงมาคือนัดกลางคืน ตลาดนัดโต้รุ่ง สถานที่ท่องเที่ยวตามธรรมชาติได้แก่ ทะเลในเขตอำเภอชะอำ และอำเภอ หัวหิน น้ำตกป่าละอู อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน เนื่องจากเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่อยู่ไม่ไกลจากมหาวิทยาลัย มีความสะดวกในการเดินทางไปเที่ยวและพักผ่อนหย่อนใจ ด้วยมีวันหยุดที่สั้นและงบประมาณที่มีอย่างจำกัด โดยเฉพาะเพื่อต้องการหนีจากความเครียดในการเรียน ปัญหาที่รุมเร้าในจิตใจ ปัญหาทางด้านการเมือง ทำให้นักศึกษาเลือกเดินทางท่องเที่ยว

1.2.2. ด้านค่าใช้จ่าย จากการศึกษพบว่า ค่าใช้จ่ายเดินทางไปเที่ยวของนักศึกษาประกอบไปด้วย ค่าเช่ารถ ค่าที่พัก ค่าอาหาร ค่าของที่ระลึก ค่าของใช้ส่วนตัว นักศึกษาใช้วิธีการเฉลี่ยค่าใช้จ่ายตามที่ค่าใช้จ่ายจริง เมื่อทราบจำนวนที่แน่นอนภายหลังจากได้ติดต่อผู้ประกอบการการท่องเที่ยวเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ค่าเช่ารถประเภทรถตู้ขึ้นอยู่กับความใกล้ไกลของแหล่งท่องเที่ยว ถ้าเป็นรถจักรยานยนต์คิดอัตราเหมาจ่ายเป็นรายวัน วันละประมาณ 180 บาท ค่าที่พักขึ้นอยู่กับลักษณะของห้องพักที่ตอบสนองความต้องการของนักศึกษาได้ เช่น จำนวนนักศึกษาที่ไปเที่ยวด้วยกัน ถ้าไปกันเป็นกลุ่มมักเลือกห้องพักที่พักได้หลายคน ถ้าไปเป็นคู่มักเลือกห้องพักที่มีความเป็นส่วนตัว โดยที่ราคาของห้องพักทั้งสองมีความแตกต่างกัน ส่วนค่าใช้จ่ายในเรื่องของที่ระลึกและของใช้ส่วนตัวนักศึกษาแยกจ่ายแต่ละบุคคล หากนักศึกษาเดินทางไปเที่ยวกับคู่รักสองต่อสองในเรื่อง

ค่าใช้จ่ายทั้งหมดโดยส่วนมากนักศึกษาฝ่ายชายเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย เพื่อเป็นการเอาอกเอาใจฝ่ายหญิง แต่ในบางคู่ช่วยกันออกค่าใช้จ่าย

1.2.3. ด้านระยะเวลา จากการศึกษพบว่า ช่วงเวลาที่นักศึกษามากเดินทางไปเที่ยวมากที่สุด คือ ช่วงวันหยุด เสาร์-อาทิตย์ เพราะไม่มีการเรียนการสอนหรือช่วงเทศกาลต่างๆ ที่มีวันหยุดหลายๆ วันติดกัน รวมไปถึงช่วงเทศกาลของแหล่งท่องเที่ยว นั้น และมีความถี่ในการไปเที่ยว 1-2 ครั้ง ต่อเดือน ถ้าไปเที่ยวตามแหล่งสถานที่ที่ต้องพักแรม เช่น ทะเล น้ำตกหรือต่างจังหวัด มักเลือกพักแรมเป็นระยะเวลา 1-2 วัน หรือในกรณีที่มีวันหยุดติดต่อกันหลายวัน มักเลือกพักแรมเป็นระยะเวลา 3-4 วัน ให้ตรงกับเวลาในช่วงวันหยุด ระยะเวลาในการท่องเที่ยวของนักศึกษาหรือขึ้นอยู่กับค่าใช้จ่าย โดยนักศึกษาคำนึงถึงราคาที่พักเป็นอันดับแรกหากต้องไปท่องเที่ยวพักแรม และคำนึงถึงงบประมาณค่าใช้จ่าย หากค่าที่พักมีราคาแพงนักศึกษานิยมใช้วิธีการลดวันท่องเที่ยวลง โดยมีการสืบค้นข้อมูลด้านราคาและค่าใช้จ่ายจากแหล่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต จากเพื่อนที่เคยไปมาก่อนแล้ว เป็นการหาข้อมูลก่อน เดินทางไปเที่ยว

1.2.4. ด้านการเดินทาง จากการศึกษพบว่า นักศึกษานิยมเดินทาง โดยใช้บริการรถตู้เช่าหรือรถโดยสารประจำทาง เนื่องจากมีความสะดวกในการเดินทางและช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายของนักศึกษา และมีเวลาพักผ่อนในระหว่างการเดินทางได้ เนื่องจากการใช้บริการรถตู้และรถประจำทาง ทำให้ไม่จำเป็นต้องเสียเวลาขับซี่ยานพาหนะเองและมีความปลอดภัยมากกว่า รถตู้เป็นรถที่ให้บริการอยู่บริเวณหลังมหาวิทยาลัย โดยมีค่าบริการเช่าต่อครั้งขึ้นอยู่กับระยะทางของแหล่งท่องเที่ยว หากเป็นการเดินทางไปเที่ยวที่ต้องมีการพักแรมนักศึกษานิยมเดินทางกลับได้ โดยรถตู้จัดส่งนักศึกษาไปยังแหล่งท่องเที่ยวที่ต้องการและกลับมารับในวันที่ได้นัดหมายกันไว้ ทำให้นักศึกษาไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายที่ต้องเหมารถตู้ตลอดทั้งวัน ช่วยให้ค่าใช้จ่ายในการเดินทางของนักศึกษาลดลง

1.2.5. ด้านสถานที่พัก จากการศึกษพบว่า เมื่อต้องมีการพักแรมในระหว่างการท่องเที่ยว นักศึกษาเพศหญิงให้ความสำคัญเป็นพิเศษ โดยเลือกสถานที่พักที่มีปลอดภัยเป็นอันดับแรก ที่พักต้องมีความสะอาด มีการบริการที่ดี มีทำเลที่ตั้งอยู่ใกล้กับแหล่งสถานที่ท่องเที่ยว ส่วนนักศึกษาเพศชายเน้นด้านทำเลที่ตั้งอยู่ใกล้แหล่งท่องเที่ยวหรือไม่ เนื่องจากนักศึกษาเพศชายนิยมการท่องเที่ยวด้วยกันเป็นกลุ่มใหญ่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ การเลือกสถานที่พักเลือกแบบที่ไม่ค่อยมีความหรูหราเพราะระหว่างการท่องเที่ยว นักศึกษาชายไม่ค่อยอยู่ในสถานที่พัก ใช้เพื่ออาบน้ำและหลับพักผ่อนในเวลากลางคืนเป็นส่วนใหญ่ แต่ถ้านักศึกษาที่ไปเป็นคู่รักมักเลือกสถานที่พักที่มีความเป็นส่วนตัว มีความหรูหราแทน เพื่อสร้างความประทับใจแก่คู่รัก

1.2.6. ด้านกิจกรรม จากการศึกษาพบว่า นักศึกษามักหากิจกรรมยามว่างหรือกิจกรรมเสริมในระหว่างการท่องเที่ยว เพื่อเป็นการพักผ่อน ช่วยให้คลายเครียดจากปัญหาต่างๆ และทำให้เกิดความสนุก เกิดความประทับใจต่อการท่องเที่ยวในแต่ละครั้ง โดยกิจกรรมที่ทำขึ้นอยู่กัปลักษณะของจำนวนของนักศึกษาที่ไปเที่ยวด้วยกัน เช่น ถ้าไปเที่ยวน้ำตก ภูเขา กับเพื่อนในกลุ่มทั้งชายและหญิงกิจกรรมหลักคือ การสังสรรค์ริมน้ำหรือลานกว้าง ถ่ายรูป มีกิจกรรมที่ทำร่วมกัน เช่น ล่องแก่ง เดินป่า เป็นต้น แต่ถ้าไปเที่ยวแบบคู่รักกิจกรรมส่วนใหญ่ของนักศึกษา คือ เดินเล่น ถ่ายรูปชมธรรมชาติ เล่นน้ำ ดูดาว ดูพระอาทิตย์ตกยามเย็นหรือพระอาทิตย์ขึ้นยามเช้า เป็นต้น

1.3.รูปแบบและพฤติกรรมหลังการเดินทางท่องเที่ยว พบว่า โดยรวมแล้วนักศึกษามีความพึงพอใจภายหลังจากการท่องเที่ยว ทั้งในด้านสถานที่ท่องเที่ยว ด้านค่าใช้จ่าย ด้านระยะเวลา ด้านการเดินทาง ด้านที่พัก

2. ปัญหาและอุปสรรคในการท่องเที่ยวของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตเพชรบุรี

จากการศึกษาพบว่า ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

2.1. ด้านแหล่งท่องเที่ยว พบว่านักศึกษจำนวนมากพบปัญหาด้านแหล่งท่องเที่ยว เช่น ความสกปรก แหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรมไม่ได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่อง ไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวหรือมีน้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว การดูแลความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยวมีไม่ทั่วถึง ส่งผลให้นักศึกษาเกิดทัศนคติทางด้านลบแก่สถานที่ท่องเที่ยว นั้น และไม่ต้องการกลับมาเที่ยวอีก

2.2. ด้านค่าใช้จ่ายจากการศึกษาพบว่า เนื่องจากนักศึกษายังไม่สามารถหารายได้ได้ด้วยตนเอง ส่วนใหญ่รายได้ที่ใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวแต่ละครั้งมาจากผู้ปกครอง และหากเดินทางท่องเที่ยวพักผ่อนในช่วงเทศกาลต้องจ่ายเงินเป็นค่าใช้จ่ายจำนวนมาก เช่น ค่าอาหาร ค่าที่พัก ค่าโดยสาร และรวมไปถึงค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เพิ่มขึ้นมากกว่าการเดินทางท่องเที่ยวในช่วงนอกเทศกาล เป็นปัญหาที่สำคัญของนักศึกษา

2.3. ด้านสถานที่พัก จากผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับสถานที่พักผ่อนที่มีจำนวนไม่พอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวในช่วงเทศกาล สถานที่พักผ่อนมีราคาห้องพักที่แพงมากเกินไป และขาดระบบรักษาความปลอดภัยภายในสถานที่พัก ห้องพักไม่ได้มาตรฐาน รวมไปถึงการจำกัดจำนวนในการเข้าพักต่อห้อง

3. แนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการท่องเที่ยวของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตเพชรบุรี

จากการศึกษาพบว่า สามารถหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการท่องเที่ยวได้ ดังนี้

3.1. ด้านแหล่งท่องเที่ยว แนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค กองอุทยานต่างๆ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีแนวทางในการพัฒนา จัดระเบียบสถานที่ท่องเที่ยวให้มีมาตรฐานด้านคุณภาพ ความปลอดภัย และการจัดการ โดยจัดให้มีเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัยและคอยอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวตระหนักในด้านการร่วมด้วยช่วยกันรักษาความสะอาด รวมไปถึงนักท่องเที่ยวเองก็ควรเคารพกฎระเบียบที่ได้วางเอาไว้ และส่งเสริมให้คนในพื้นที่ได้มีส่วนร่วมในการรักษาแหล่งท่องเที่ยวของตนเอง โดยการเข้าไปให้ความรู้เพื่อเป็นแนวทางในการรักษาแหล่งท่องเที่ยวให้คงอยู่ตลอดไป

3.2. ด้านค่าใช้จ่าย ที่ไม่เพียงพอดต่อการท่องเที่ยวในแต่ละครั้ง แนวทางในการแก้ไข นักศึกษาควรเลือกเดินทางท่องเที่ยวในช่วงนอกเวลาเทศกาลมากกว่า เพื่อเป็นการช่วยลดในเรื่องค่าใช้จ่าย เพราะนอกช่วงเทศกาลค่าใช้จ่ายต่างๆ จะมีราคาถูกลงมากกว่าเป็นเท่าตัว หากจำเป็นต้องเดินทางท่องเที่ยวในช่วงเทศกาล ควรไปกันเป็นกลุ่มหรือหมู่คณะ เพื่อช่วยประหยัดเงินค่าใช้จ่ายในการเที่ยว โดยการเฉลี่ยเงินค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่ต้องใช้ในระหว่างการท่องเที่ยว หรือการซื้อโปรแกรมท่องเที่ยวจากการส่งเสริมการขายที่ธุรกิจท่องเที่ยวและภาครัฐร่วมกันจัดขึ้น จะทำให้ได้โปรแกรมการท่องเที่ยวที่มีราคาถูกกว่าปกติ และนักท่องเที่ยวควรศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว และมีวางแผนค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว

3.3. ด้านสถานที่พัก แนวทางในการแก้ไขปัญหา ผู้ประกอบธุรกิจพักรแรม ควรจัดสถานที่พักรแรมให้สอดคล้องความต้องการของนักท่องเที่ยว และควรมีการกำหนดอัตราค่าห้องพักที่เป็นมาตรฐานไม่เอาเปรียบนักท่องเที่ยว ที่พักต้องมีระบบความปลอดภัยที่ได้มาตรฐาน เช่น การติดตั้งโทรทัศน์วงจรปิด พัฒนาศักยภาพการบริการแก่พนักงานอย่างต่อเนื่อง มีการให้บริการที่พักรที่มีความหลากหลายตรงต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว และนักท่องเที่ยวเองก็ควรที่จะศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่พักรในสถานที่ท่องเที่ยวนี้ๆ

อภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษารูปแบบและพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักศึกษา เป็นการศึกษาที่น่าสนใจเป็นอย่างมาก เพราะเนื่องจากนักศึกษาเป็นวัยที่อยู่ในช่วงของวัยรุ่น เป็นวัยที่นิยมการเดินทางท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก จึงส่งผลให้การดำเนินธุรกิจการท่องเที่ยว ควรมีรูปแบบและกลยุทธ์ที่สามารถตอบสนองความต้องการของนักศึกษาได้ เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้สู่ธุรกิจภาคการท่องเที่ยว เพราะอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีความสำคัญและสามารถสร้างรายได้ให้แก่ประเทศไทย เป็นอย่างมาก

สรุปผลการวิจัย

จากผลของการศึกษา รูปแบบและพฤติกรรมก่อนการเดินทางท่องเที่ยว พบว่า การเตรียมการวางแผนก่อนการท่องเที่ยวล่วงหน้าระหว่างเพศชายและเพศหญิงมีความแตกต่างกัน นักศึกษาเพศชายจะไม่ค่อยมีการวางแผนก่อนการท่องเที่ยวแต่เป็นการนัดหมายกำหนดเวลาและสถานที่มากกว่า การเตรียมการ เนื่องจากรูปแบบและพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักศึกษาเพศชายเน้นไปทางการพักผ่อนหย่อนใจไม่ค่อยมีกิจกรรมระหว่างการท่องเที่ยวจึงไม่ค่อยมีการเตรียมการอะไรมากนัก ส่วนนักศึกษาเพศหญิงมีการวางแผนก่อนการท่องเที่ยวประมาณ 1-2 สัปดาห์ เนื่องจากรูปแบบและพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักศึกษาเพศหญิงเน้นทั้งการพักผ่อนหย่อนใจและกิจกรรมระหว่างการท่องเที่ยวไปควบคู่กัน นักศึกษานิยมจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวด้วยตนเองโดยสืบค้นข้อมูลจากทางอินเทอร์เน็ตและหนังสือแนะนำเที่ยวต่างๆ และจากการบอกเล่าของเพื่อนหรือญาติที่เคยมีประสบการณ์ในการไปเที่ยวสถานทีนั้นๆ มาก่อน วัตถุประสงค์หลักในการท่องเที่ยวของนักศึกษาคือเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ เพื่อเป็นการเปลี่ยนบรรยากาศและเนื่องจากได้ยินชื่อเสียงของสถานที่ท่องเที่ยวนั้นๆ จึงทำให้ต้องการไปเยี่ยมชม

รูปแบบและพฤติกรรมระหว่างการเดินทางท่องเที่ยว พบว่า นักศึกษามีรูปแบบและพฤติกรรมในการท่องเที่ยว หลายด้านดังนี้ 1.ด้านแหล่งท่องเที่ยว พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ไปเที่ยวตามแหล่งสถานที่ที่เป็นการท่องเที่ยวเพื่อการนันทนาการและสถานที่ท่องเที่ยวตามธรรมชาติ ที่อยู่ใกล้มหาวิทยาลัยเป็นส่วนใหญ่ 2.ด้านค่าใช้จ่าย พบว่า ค่าใช้จ่ายเดินทางไปเที่ยวของนักศึกษาประกอบไปด้วย ค่าเช่ารถ ค่าที่พัก ค่าอาหาร ค่าของที่ระลึก ค่าของใช้ส่วนตัว 3.ด้านระยะเวลา พบว่า ช่วงเวลาที่นักศึกษามักเดินทางไปเที่ยวมากที่สุด คือ ช่วงวันหยุด เสาร์-อาทิตย์ เพราะไม่มีการเรียนการสอนหรือช่วงเทศกาลต่างๆ ที่มีวันหยุดหลายๆ วันติดกัน รวมไปถึงช่วงเทศกาลของแหล่งท่องเที่ยวนั้น 4.ด้านการเดินทาง พบว่า นักศึกษานิยมเดินทาง โดยใช้บริการรถตู้เช่าหรือรถโดยสารประจำทาง เนื่องจากมีความสะดวกในการเดินทางและช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายของนักศึกษา 5.ด้าน

ควรมีการกำหนดอัตราค่าห้องพักที่เป็นมาตรฐานไม่เอาเปรียบนักท่องเที่ยว ที่พักจะต้องมีระบบความปลอดภัยที่ได้มาตรฐาน มีการให้บริการที่พักรที่มีความหลากหลายตรงต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว และนักท่องเที่ยวเองควรศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่พักในสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับนักศึกษา

1. จากการวิจัยพบว่านักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตเพชรบุรี ส่วนใหญ่มักท่องเที่ยวเพื่อการนันทนาการและพักผ่อนหย่อนใจเป็นหลัก จึงทำให้ขาดประสบการณ์ในการท่องเที่ยวประเภทอื่นๆ

2. จากการวิจัยพบว่านักศึกษา ส่วนใหญ่มักมีปัญหาและอุปสรรคการท่องเที่ยว คือเรื่องรายได้และค่าใช้จ่าย นักศึกษาจึงควรปรับเปลี่ยนรูปแบบและพฤติกรรมกรท่องเที่ยวที่เป็นการท่องเที่ยวเพื่อการประหยัดค่าใช้จ่ายมากกว่า เช่น การเดินทางท่องเที่ยวเป็นหมู่คณะหรือกลุ่มเพื่อน เป็นต้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาคั้งต่อไปมีดังนี้

1. ควรกำหนดขอบเขตการศึกษารูปแบบและพฤติกรรมกรท่องเที่ยวของนักศึกษาให้กว้างกว่านี้ เช่น การศึกษาพฤติกรรมกรท่องเที่ยวให้ครอบคลุมทุกคณะวิชาในมหาวิทยาลัย

3. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบและพฤติกรรมกรท่องเที่ยวของช่วงวัย และ เพศสภาพอื่นๆ เพื่อดูกลุ่มคนเหล่านั้นมีรูปแบบและพฤติกรรมในการท่องเที่ยวอย่างไร

เอกสารอ้างอิง

ดร. นิคม จารุมณี. การท่องเที่ยวและการจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, 2544 : 33-34.

เรวัตร์ ชาตรีวิศิษฎ์. Marketing Management. พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพมหานคร : อิมเมจ เอ็นเตอร์ไพรส์, 2549 : 33-36.

สุชา จันท์ธอม. จิตวิทยาทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 12 แก้ไขและเพิ่มเติม กรุงเทพมหานคร : พิมพ์ไทย วัฒนาพานิช, 2542 : 50-53.

Zeithaml, V.A. and Bitner, M.J. 2004 Services Marketing: Integrating Customer Focus Across the Firm. McGraw-Hill : New York